

शबरः काक्षीवतः। गावः। त्रिष्टुप्

मयोभूर्वातो अभि वातूस्त्रा ऊर्जस्वतीरोषधीरा रिशन्ताम्।

पीवस्वतीर्जीवधन्याः पिबन्त्ववसाय पद्वते रुद्र मृळ ॥ १०.१६९.०१

मयोभूः- सुखकरः। वातः- वायुः प्राणः। उस्त्राः- धेनूश्चिद्रश्मीन्। अभि वातु- अभिगच्छतु।
ऊर्जस्वतीः- शक्तिमतीः। ओषधीः- वीरुधो भौमभोगान्। आ रिशन्ताम्- आस्वादयन्तु।
पीवस्वतीः- पोषणकराणि। जीवधन्याः- जीवोदकानि। पिबन्तु- अनुभवन्तु। पद्वते- गतियुक्ताय।
अवसाय-रक्षणाय। अव रक्षणादौ। रुद्र- वेगाधिदैवत। मृळ- सुखय ॥१॥

याः सरूपा विरूपा एकरूपा यासामग्निरिष्ट्या नामानि वेद।

या अङ्गिरसस्तपसेह चक्रुस्ताभ्यः पर्जन्य महि शर्म यच्छ ॥ १०.१६९.०२

याः। सरूपाः- समानरूपाः। विरूपाः- नानाविधरूपाः। एकरूपाः। यासाम्। नामानि। इष्ट्या-
एषणया। अग्निः। वेद- जानाति। याः। अङ्गिरसः- अङ्गनशीलाः। तपसा- तपः। इह- अत्र।
चक्रुः- कृतवत्यः। ताभ्यः- ताभ्यो धेनुभ्यश्चिद्रश्मिभ्य इति भावः। पर्जन्य- वृष्ट्यधिदैवत। महि-
महत्। शर्म- भद्रम्। यच्छ- देहि ॥२॥

या देवेषु तन्वश्मैरयन्त यासां सोमो विश्वा रूपाणि वेद।

ता अस्मभ्यं पयसा पिन्वमानाः प्रजावतीरिन्द्र गोष्ठे रिरीहि ॥ १०.१६९.०३

याः। देवेषु- देवतासु। तन्वम्- रूपम्। ऐरयन्त- प्रेरयन्ति। यासाम्। विश्वा- सर्वाणि। रूपाणि।
सोमः- रसाधिदेवता। वेद- जानाति। ताः। अस्मभ्यम्- नः। पयसा- क्षीरेण
तदुपलक्षितचिद्रश्मिसारेण ज्ञानेन। पिन्वमानाः- वर्धमानाः। प्रजावतीः- सन्ततियुक्ताः। इन्द्र-
परमेश्वर। गोष्ठे- तासां निलयने। रिरीहि- गमय। री गतिरेषणयोः ॥३॥

प्रजापतिर्महामेता रराणो विश्वैर्देवैः पितृभिः संविदानः।

शिवाः सतीरुप नो गोष्ठमाकस्तासां वयं प्रजया सं सदेम ॥ १०.१६९.०४

प्रजापतिः- हिरण्यगर्भः। मह्यम्- मे। एताः- धेनूः। रराणः- प्रयच्छन्। विश्वैः- सर्वैः। देवैः।
पितृभिः। संविदानः- ऐकमत्यः सन्। शिवाः- भद्राः। सतीः- साध्वीः। नः- अस्माकम्। गोष्ठम्-
व्रजम्। उप अकः- करोतु। तासाम्। वयम्। प्रजया- सन्तत्या। सं सदेम- सङ्गच्छेमहि ॥४॥

Dr. Rangraji